

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 maart 2019

WETSVOORSTEL

in verband met de verandering van
de vermelding “uit de echt gescheiden”
in de administratieve akten

AMENDEMENT

Zie:

Doc 54 **2873/ (2017/2018):**
001: Wetsvoorstel van de heer Thiébaut c.s.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 mars 2019

PROPOSITION DE LOI

relative à la modification de
la mention “divorcé(e)”
dans les actes administratifs

AMENDEMENT

Voir:

Doc 54 **2873/ (2017/2018):**
001: Proposition de loi de M. Thiébaut et consorts.

10772

Nr. 1 VAN DE HEER THIÉBAUT c.s.

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

"Art. 2. § 1. De Koning bepaalt de lijst met de documenten in verband waarmee de mededeling van de burgerlijke staat van een burger nodig is. In die lijst wordt een onderscheid gemaakt tussen de documenten waarvoor het behoud van de termen "uit de echt gescheiden" of "weduwnaar/weduwe" strikt noodzakelijk is en de documenten waarvoor zulks niet het geval is.

§ 2. De diensten die toegang hebben tot het Rijksregister van de natuurlijke personen of tot de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid maken op hun documenten geen melding van de burgerlijke staat van personen, behalve op de documenten die zijn opgenomen in de in § 1 bedoelde lijst.

§ 3. Bij de mededeling van de burgerlijke staat op de in § 1 bedoelde documenten waarvoor het behoud van de termen "uit de echt gescheiden" of "weduwnaar/weduwe" niet strikt noodzakelijk is, wordt de staat "uit de echt gescheiden" of "weduwnaar/weduwe" op verzoek van de betrokkenen aangegeven door de vermelding "ongehuwed".

De Koning bepaalt de nadere regels voor dit verzoek."

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe de bedoelingen van de indieners van de wetsvoorstellen DOC 54 2873/001, DOC 54 2742/001 en DOC 54 3099/001 op te nemen in één enkel wetsvoorstel. Het heeft tevens tot doel tegemoet te komen aan de opmerkingen van de beroepsorganisaties van de ambtenaren van de burgerlijke stand (het advies van de GAPEC van 22 februari 2019 en dat van de VLAVABBS van 5 maart 2019).

In dat verband beoogt het amendement twee aspecten van het oorspronkelijke wetsvoorstel te wijzigen:

N° 1 DE M. THIÉBAUT ET CONSORTS

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

"Art. 2. § 1er. Le Roi fixe la liste des documents pour lesquels la communication de l'état civil d'un citoyen est nécessaire. Sur cette liste, une distinction est faite entre les documents où le maintien des termes "divorcé/e" ou "veuf/veuve" est strictement nécessaire et ceux où il ne l'est pas.

§ 2. En dehors des documents repris sous la liste visée au § 1er, les instances qui ont accès au Registre national des personnes physiques ou à la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale ne feront pas mention de l'état civil des personnes intéressées sur les documents qu'ils produisent.

§ 3. Lors de la communication de l'état civil dans les documents visés au § 1er pour lesquels le maintien des termes "divorcé/e" ou "veuf/veuve" n'est pas strictement nécessaire, la communication d'un état de divorcé ou de veuvage se fera, à la demande de l'intéressé, par la mention "célibataire".

Le Roi détermine les modalités de cette demande."

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à intégrer au sein d'une seule et même proposition les intentions portées par les auteurs des propositions de loi DOC 54 2873/001, DOC 54 2742/001 et DOC 54 3099/001. Il a également pour objet de donner suite aux observations formulées par les organisations professionnelles des officiers de l'état civil (GAPEC, avis rendu le 22 février 2019 et VLAVABBS, rendu le 5 mars 2019).

En ceci, il modifie la proposition originale en 2 points:

— ten eerste wordt voorgesteld om omtrent de specifieke vermelding van de burgerlijke staat “uit de echt gescheiden” of “weduwe/weduwnaar” een duidelijker onderscheid aan te brengen in de door de Koning op te stellen lijst met documenten. De indieners willen aldus voorkomen dat de voorgestelde maatregel de rechten van derden schaadt of moeilijkheden veroorzaakt inzake internationaal privaatrecht. Het amendement gaat in op de desbetreffende opmerkingen van de VLAVABBS;

— voorts willen de indieners er rekening mee houden dat sommigen de vermelding “uit de echt gescheiden” of “weduwnaar/weduwe” stigmatiserend vinden, maar dat anderen bijzonder belang aan die vermelding kunnen hechten. Er wordt derhalve voorgesteld dat de betrokkenen – dus diegene van wie de burgerlijke staat moet worden meegedeeld – kan kiezen hoe zijn of haar burgerlijke staat mag worden meegedeeld. Aldus komt het amendement tegemoet aan een opmerking van de GAPEC. De wijze waarop die keuze moet worden gemaakt, zal bij koninklijk besluit worden vastgelegd.

De indieners van het amendement wijzen erop dat de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing in het Burgerlijk Wetboek wijzigingen heeft aangebracht die op 31 maart 2019 in werking zullen treden. Derhalve ligt het voor de hand dat de ter besprekking voorliggende bepalingen niet van toepassing zullen zijn op de afschriften en uittreksels van de burgerlijke stand als bedoeld in Boek I, Titel 2, Hoofdstuk I, Afdeling 5, van het Burgerlijk Wetboek.

Voor zover het nodig is om dit te verduidelijken, is het immers niet de bedoeling van de indieners om de inhoud van de registers van de burgerlijke stand te wijzigen; de wijzigingen betreffen enkel de mededeling ervan. Aangezien het DABS-systeem vanaf 31 maart 2019 slechts nog “uit de echt gescheiden” zal vermelden op de huwelijks- of scheidingsakten, spreekt het voor zich dat de afschriften en uittreksels van die documenten ook “uit de echt gescheiden” zullen moeten vermelden, aangezien zulks het wezen van die documenten is.

— tout d'abord, il se propose d'établir une distinction plus claire au sein de la liste des documents à établir par le Roi en ce qui concerne la mention spécifique des états de divorces ou de veuvage. Ceci dans le souci de garantir que la faculté ouverte au paragraphe 3 ne puisse en aucun cas porter atteinte aux droits de tiers, ou amener des complications indues dans un cadre international. Il se conforme ainsi aux observations soulevées par le VLAVLABBS dans ce domaine;

— il vise également à prendre en compte le fait que, si pour certains la mention de divorcé ou veuf est stigmatisante, elle peut être, pour d'autres, importante. De ce fait, il permet à l'intéressé – c'est-à-dire la personne dont l'état civil doit être communiqué – de faire le choix de la forme sous laquelle son État Civil aurait à être communiqué. L'amendement répond en ceci également à l'observation du GAPEC en ce qui concerne cette possibilité de choix. Un arrêté royal déterminera la manière dont ce choix aura à s'opérer.

Les auteurs de l'amendement souligne que, compte-tenu des modifications apportées au Code Civil par la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil (...), lesquelles entreront en vigueur au 31 mars 2019, il est évident que les présentes dispositions ne trouveront pas à s'appliquer aux copies et extraits d'état civils tels que visés au Livre I, Titre 2, Chapitre 1er, partie 5 du Code Civil.

Pour autant qu'il soit nécessaire de le préciser, l'intention des auteurs n'est en effet pas de modifier le *contenu* des registres d'état civil, mais bien d'en traiter la communication. Dès lors qu'à compter du 31 mars 2019, le système BAEC ne fera plus mention du divorce que sur les actes de mariage ou de divorce, il est évident que les copies et extraits de ces documents auront à mentionner le divorce, en ce qu'il concerne l'essence même de ces documents.

Eric THIÉBAUT (PS)
 Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
 Vanessa MATZ (cdH)
 Monica DE CONINCK (sp.a)
 Gautier CALOMNE (MR)